

РЕШЕНИЕ

№ 42259

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в публично заседание на 25.09.2025 г. в следния състав:

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **557** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 27 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) (Загл. изм. – ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), вр. чл. 145 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е след отменително решение № 324/14.01.2025г по адм.дело № 6829/2024 по описа на ВАС и връщане на делото за ново разглеждане от нов състав на АССГ.

С горепосоченото решение ,касационната инстанция е отменила решение № 2853 от 26.04.2024 г., постановено по адм.д. № 2876/2023 г. по описа на Административен съд София-град,като е приела ,че същото е постановено , без да са изяснени релевантни за спора факти и обстоятелства, касаещи наличието на основания за прекратяване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ , посочени в чл. 39 ЗУСЕФСУ.

Приел е ,също така че заключението на вещото лице ,назначено в производството пред АССГ не дава точен отговор по втория поставен от него въпрос, а именно : "Съответстват ли изпълнените по проекта дейности на основната икономическа дейност на дружеството и как същите следва да бъдат класифицирани по КИД-2008?“.

Предвид това е счел ,че спора не е изяснен в пълнота от фактическа страна, с което е допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила.

Дадени са указания ,при новото разглеждане на делото , да се извърши сравнение,с помощта на вещо лице-експерт , между същността на основната икономическа дейност на "Бизнес процеси" ЕООД и дейностите, описани конкретно в проектното предложение,

като изясни дали те биха се включили в основната КИД на дружеството или е достатъчно посоченото в предложението създаване на виртуален сървър хостинг в рамките на нов стопански обект (не субект) да определи тази икономическа дейност по КИД 63.1, както и да разясни същността на хостинга по КИД 63.01 и анализира описаните в проектното предложение дейности и цел от техническа страна, предвид твърденията на административния орган.

В изпълнение на тези указания, настоящата инстанция е назначила СТЕ с разпореждане № 2530/23.01.2025г по адм.дело № 557 /2025г на АССГ ,с оглед изясняване на спорния въпрос,който е останал неизяснен при първоначалното разглеждане на делото.Други доказателствени искания не са правени от страните.

В съдебно заседание ,всяка от страните поддържа защитната си теза , включително и в писмени бележки.

При анализ на събраните при предходното разглеждане на жалбата на "БИЗНЕС ПРОЦЕСИ" ЕООД, ЕИК[ЕИК] срещу решение № РД-02-16-1107/02.03.2023 г., издадено от Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г доказателства и заключението на вещото лице по настоящето дело,съдът намира жалбата за основателна ,поради следното :

Не се спори между страните ,че на 01.12.2020 г. между Министерство на икономиката, в чиято структура е Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, и "Бизнес процеси" ЕООД, е сключен административен договор № BG16RFOR002-2.040 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 година.

БФП е отпусната във връзка с проект № BG16RFOR002-2.040-0871 с наименование „Подобряване на производствените процеси в "Бизнес процеси" ЕООД“ и одобрено проектно предложение с № BG16RFOR002-2.040-0871. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проекта, съгласно одобрения бюджет, е 292 446,00 лв.

Съобразно Условиата за кандидатстване по процедурата, т.11.1 подточка 6 допустими кандидати по процедурата са кандидати, които са заявили покрепа по проекта за кода си на основна икономическа дейност.

Във формуляра за кандидатстване/проектното предложение бенефициентът "Бизнес процеси" ЕООД е посочило Код на организацията по КИД 2008 – 62.01 Компютърно програмиране. Същият код е посочен и на следващия ред – като Код на проекта по КИД 2008. В раздел "Кратко описание на проекта" в проектното предложение дружеството е посочило в абзац 3, че „Посредством изпълнението на проекта "Бизнес процеси" ЕООД ще може да предлага хостинг услуги, каквито към момента не се предлагат изобщо, като след изпълнението на проекта хостинг услугите ще са в голям обем, ще са по-бързи и надеждни в сравнение с предлаганите към момента подобни услуги от други конкурентни фирми.“

Също така в т. 12 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение" /л. 49 гр. и сл./ е посочено следното:

„С проект "Подобряване на производствения капацитет в Бизнес Процеси" ще бъде закупено оборудване и софтуер, което ще доведе до създаването на нова различна производствена единица в рамките на съществуващото дружество. С изпълнението на проекта ще бъде създаден нов стопански обект, който да предлага ПРОДУКТИ/УСЛУГИ в областта на хостинга, какъвто продукт/услуга не се предлага в момента от "БИЗНЕС

ПРОЦЕСИ" ЕООД изобщо.

Бенефициентът е представил три междинни отчета с искания за плащания. По тях ръководителя на УО на ОПИК се е произнесъл съответно с писма с изх. № № 26-Б-149/25.10.2021 г., 26-Б-149/03.12.2021 г. и 26-Б-149/11.01.2022 г. и в тази връзка са извършени плащания по договора в общ размер на 292 446,00 лв.

В последствие, на 01.02.2022 г. е представено последното искане за плащане по договора за БФП, придружено с финален технически и финансов отчет от бенефициента. Във връзка с производството по верификация на включените в него разходи е констатирано, че същите са недопустими за верифициране, тъй като не съответстват на условията на чл. 57, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове за споделено управление (ЗУСЕФСУ, редакция преди 01.07.2022 г.).

В резултат на извършеното производство по верификация на включените в искане за окончателно плащане разходи е издадено Решение № РД-02-16-22 от 13.01.2023 г. на ръководителя на УО на ОПИК, с което на „Бизнес процеси" ЕООД - в качеството му на бенефициент по административен договор БФП № BG16RFOP002-2.40-0871-C01, се отказва верификация на всички отчетени с финалния отчет разходи в общ размер на 186 420,00 лв., от които БФП в размер на 130 494,00 лв.

Във връзка с горното, с писмо с изх. № 26-Б-189/03.02.2023 г. /л. 219-221/ е иницирано производство за прекратяване на административен договор за БФП № BG16RFOP002-2.40-0871-C01 на основание чл. 39, ал. 5 от ЗУСЕФСУ. Със същото, на основание чл. 26, ал. 1 и чл. 34, ал. 3 от АПК е определен седемдневен срок от получаването му, в който бенефициентът може да изрази становище по гореизложените факти и обстоятелства и/или да направи писмени искания и възражения.

Депозираното пред адм.орган възражение от „Бизнес процеси" ЕООД е прието за неоснователно и с оспореното в настоящото производство решение, на основание чл. 39, ал. 5 от ЗУСЕФСУ, е прекратен сключеният административен договор № BG16RFOR002-2.040 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 година

От изслушаното в съд.заседание от 25.09.2025г заключение по съдебно-техническата експертиза изготвена от в.л Д. С. се установява следното :

Проектът обслужва и разширява производствения капацитет за разработка и експлоатация на собствен софтуер (КИД 62.01). Инфраструктурата (сървърни системи) и контролният панел са средства за тази дейност. И двете дейности по проекта са функционално и технологично насочени към създаване, поддръжка и доставка на собствени софтуерни продукти. Виртуализацията и „хостингът“ са средство за експлоатация и доставка на тези продукти, а не самостоятелна инфраструктурна услуга към неопределен кръг клиенти. Следователно дейностите са изцяло свързани и подчинени на КИД 62.01, както е описано и изпълнявания проект.

Самото наличие на „виртуални сървъри“ и отдалечено ползване не трансформира икономическата дейност в 63.1. За КИД 63 11 е необходимо да се предоставя инфраструктура като самостоятелна и основна услуга (IaaS или общ хостинг). В проекта липсва такъв продукт , налице е доставка и изпълнение на собствен софтуер, което е дейност по КИД 62.01

Код на икономическа дейност 63.01 не съществува в нито една ревизия на КИД/NACE. Релевантният код, отнасящ се до хостинг услуги, е КИД 63.11 „Обработка на данни, хостинг и подобни дейности“, който е бил в сила към момента на кандидатстване и

изпълнение на проекта.

Хостинг по КИД 63.11 означава предоставяне на интернет пространство и техническа инфраструктура (сървъри, дисково пространство, интернет свързаност), върху която други лица или фирми да качват и използват свои приложения, сайтове или бази данни. Ключово е, че при КИД 63.11 се продава именно инфраструктура и капацитет, а не самият софтуер. В случая закупеният хардуер и разработеният контролен панел изграждат вътрешна високопроизводителна платформа, служеща за разработка и централно изпълнение на фирмени софтуерни продукти. Тази дейност съответства на основната икономическа дейност.

Сравнителния анализ даден от вещото лице ,води до еднозначния извод че основната дейност на дружеството и дейността по проекта не се различават Това е така ,тъй като основната дейност на жалбоподателя е свързана със създаване на софтуерни продукти, включително такива, които изискват значителна изчислителна мощност. Проектът осигурява именно тази мощност чрез сървърна инфраструктура и софтуерен инструмент за нейното управление.

Закупеното оборудване не е предназначено за пазарно предлагане на хостинг услуги на външни клиенти, а за обезпечаване на производствения процес по програмиране и внедряване на собствени продукти.

Уеб-базираната система за автоматизация на сървъри е софтуер, който служи като вътрешен софтуерен инструмент за разработваните софтуерни приложения и продукти. Тя е пряко свързана с КИД 62.01, тъй като представлява писане, тестване и внедряване на софтуер.

Следователно дейностите по проекта не въвеждат ново направление на дейност, а пряко обслужват и съвпадат с основната икономическа дейност на дружеството по КИД 62.01 „Компютърно програмиране“.

Изложеното обуславя материална незаконосъобразност на акта, с оглед липсата на основание предприетото прекратяване на АДБФП,съгласно на основание чл. 39, ал. 5 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

Съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗУСЕФСУ „административен договор" е изрично волеизявление на ръководителя на управляващия орган за предоставяне на финансова подкрепа със средства от ЕФСУ, по силата на което и със съгласието на бенефициента (назован така, въпреки дадената легална дефиниция за понятието "бенефициер" в чл. 2, т. 10 на Регламент № 1303/2013 г.) за последния се създават права и задължения по изпълнението на одобрения проект.

Не се спори в настоящия процес ,че прекратения договор за предоставяне на БФП с № BG16RFOP002-2.40-0871-C01 е административен по смисъла на цитираната разпоредба.

Основанията за прекратяване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са посочени в чл. 39 ЗУСЕФСУ. Разпоредбата на чл. 39, ал.5 ЗУСЕФСУ оправомощава ръководителя на управляващия орган да прекрати едностранно административен договор за предоставяне на безвъзмездна помощ при наличието на специална цел - да предотврати или да отстрани тежки последици за обществения интерес. Нарушението или обективният юридически факт, или неизпълнението на задължението по договора, за да е с тежки последици за обществения интерес, следва да бъде обосновано от органа по начин, че последиците от него да рефлектират пряко върху основните ценности на Съюза или да представляват пречка за изпълнение на целите на проекта. Прекратяването на договора на посоченото основание

следва да бъде мотивирано или от нарушаване на правилата за предоставяне на помощта (т.е. нарушение, което засяга въобще правото тя да бъде получена), или от нарушаване на правилата за нейната разходване съобразно поставените цели на проекта. Във всички случаи обаче органът следва да установи „нарушаване или застрашаване“ на обществен интерес или друг факт от правната действителност, който пряко и непосредствено рефлектира върху постигане на целта на проекта при спазване на основните ценности на Съюза.

Административният орган в случая е обосновал „тежки последици за обществен интерес“ по смисъла на чл. 39, ал. 5 ЗУСЕФСУ с установяването на факта, че конкретният икономически субект "Бизнес процеси" ЕООД е изначално недопустим кандидат в процедурата, поради което предоставената безвъзмездна финансова помощ е напълно компрометирана до степен на тежка увреда на обществен интерес. Разходването на тези средства, с които не се постигат целите на програмата, нарушават основни принципи по чл. 2, ал. 1 ЗУСЕФСУ, защото установяването на задължение във формата на недължимо платени суми по проекта противоречат на доброто финансово управление и устойчивото развитие.

Тези решаващи за постановеното прекратяване на договора фактически установявания, са опровергани от заключението на вещното лице по СТЕ, което безспорно установява че дейностите по проекта съвпадат с основната икономическа дейност на дружеството по КИД 62.01 „Компютърно програмиране“.

В допълнение ,следва да се отбележи ,че въпросът за възстановяване на неправомерни разходи по оперативни програми е уреден в Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности. Разпоредбата на чл. 4, § 1 от Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 въвежда общо правило, изразяващо се в това, че всяко нередност включва отнемане на незаконно придобитата облага: посредством задължението да се плати или възстанови размерът на сумата, която се дължи или е придобита незаконно; посредством частичното или пълното усвояване на обезпечението, което е предоставено в подкрепа на искането за авансово плащане или по времето на получаването на облагата. В националното законодателство нормите на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 2988/95 са доразвити в цитираната и от РУО Наредба № Н – 3 от 22.05.2018 г. В чл. 35, ал. 1, т. 2 от Наредбата е посочено, че бенефициерът възстановява предоставената с акта по чл. 2, ал. 1 финансова подкрепа, когато е недължимо платена или надплатена, както и неправомерно получена или неправомерно усвоена сума по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 8 ДОПК. Съгласно цитираният текст на ДОПК публични държавните вземания са тези за недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз. От фактите по делото се установява, че с оспореното решение на РУО се цели възстановяване на неправомерно получена финансова помощ, но не е отчетно, че съгласно действащата разпоредба на чл. 35, ал 3 от Наредба № Н – 3 от 22.05.2018 г. в случаите на недължимо платена или надплатена, както и неправомерно получена или неправомерно усвоена сума (каквото

всъщност е твърдението на РУО), управляващият орган отчита вземане въз основа на акт за установяване на публично вземане, издаден във връзка с чл. 62 Закона за публичните финанси по реда на чл. 166, ал. 2 ДОПК. Този ред не е спазен, а точно към него насочват делегираните на издателя на акта правомощия – да провежда производства по издаване на АУПДВ по отношение на бенефициери по ОПИК за недължимо платени или надплатени, неправомерно получени или неправомерно усвоени суми по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 8 ДОПК.

Очевидно е извършеното от РУО смесване на производството по прекратяване на административния договор по ЗУСЕФСУ с това по издаване на АУПДВ по реда на ДОПК. В обобщение съдът намира атакуваното Решение № РД-02-16-1107/02.03.2023 г., издадено от Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г за незаконосъобразно и като такова следва да се отмени.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК своевременно заявеното от процесуалния представител на жалбоподателя искане за разноси е основателно в претендирания размер 9700 лв., в това число ДТ – 1700 лв., депозит за вещо лице общо 800 лв. / за първоначално разглеждане на делото и експертиза по настоящето дело / и реално заплатеното адвокатско възнаграждение от 7200 лв.

Водим от горното на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, III отделение, втори състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № РД-02-16-1107/02.03.2023 г., издадено от Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна Програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г като незаконосъобразно

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа да заплати на "БИЗНЕС ПРОЦЕСИ" ЕООД, ЕИК[ЕИК], разноси по делото за настоящото производство в размер на 9700 лева (девет хиляди и седемстотин) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.